

Bij de 55e jaargang van een bloeiend tijdschrift

Het gaat inderdaad over Mens en Maatschappij!

Een respectabele leeftijd voor een tijdschrift; een van de allereerste ter wereld dat zich specifiek richtte op wat tegenwoordig de sociale wetenschappen heten. Ik meen dat het van de nog bestaande tijdschriften alleen door een drietal Amerikaanse in leeftijd wordt overtroffen.

Op zich vormt zo'n feit natuurlijk geen enkele reden voor uitbundig enthousiasme, zeker wanneer ouderdom voornamelijk het effect zou zijn van sociale traagheid: een institutie is betrekkelijk snel tot stand gebracht, maar is niet zo gemakkelijk weer opgeheven, ook al zijn de functies volledig verdwenen of uitgehold. Oude functies kunnen echter vervangen worden door nieuwe; onderwerpen waarover in een tijdschrift geschreven wordt veranderen; redacties wijzigen hun samenstelling en een nieuw lezerspubliek komt in de plaats van het oude.

Over de afgelopen 54 jaar gezien is inderdaad de verandering van aandachtsvelden binnen Mens en Maatschappij frappant. Ik mag hier herinneren aan de facsimile-uitgave van oude artikelen die we bij het 50-jarig bestaan publiceerden.

Ook het lezerspubliek verandert. Dat het tijdschrift ook nu aanslaat bewijst het groeiende aantal abonnees en een vooral de laatste jaren sterk toenemend aanbod aan kopij.

En de redactie? Die heeft soms de neiging zich af te vragen of een periodieke aflossing van de wacht in dit dynamische geheel niet een adequate aanpassing zou moeten zijn. Zeker vanuit onze universitaire werkkringen gezien, waarin het meehelpen met besturen een zaak is die twee of drie jaar duurt en dan weer met een zucht van verlichting kan worden overgedragen, constateren we soms met enige verbazing dat men in een tijdschriftredactie zonder enig maatschappelijk protest oud kan worden. Bij deze echter de plechtige belofte aan onze lezers dat wij het niet zover zullen laten komen. Het is de bedoeling om in de periode 1980/1981 tot een gedeeltelijke vervanging van de redactie te komen. Een eerste stap is reeds gezet. Graag wil

ik namens de 'oude vier' een hartelijk woord van welkom richten aan dr. Jaap Dronkers, werkzaam op het SISWO en betrokken bij veel onderzoek en coördinatie op het terrein van de onderwijssociologie, die sinds de zomer van 1979 ons team is komen versterken.

In de afgelopen periode is verder uitvoerig gezocht naar de vorm voor een optimale relatie tussen redactieraad en redactie. Overleg hierover werd mede gestimuleerd door het afscheid als raadslid van Ter Hoeven, Jolles, Kooy, Lopes Cardozo en Van Weringh. Ik wil hen hier graag nog eens dank zeggen voor de wijze waarop zij zich, ieder op zijn eigen wijze, hebben ingezet voor Mens en Maatschappij.

Met de kleine redactie waaraan wij om redenen van efficiency de voorkeur geven, is het onmogelijk om ook maar bij benadering het veelkleurige beeld van de sociologie en de antropologie en raakgebieden te overzien. Wij prijzen ons bijzonder gelukkig dat wij een twintigtal wetenschapsbeoefenaren bereid hebben gevonden om – ieder op het terrein van zijn eigen belangstelling en specialisatie – de redactie met raad en daad in een redactieraad-nieuwe stijl terzijde te staan. De lezer vindt hun namen op de binnenpagina van het omslag. De taken van de redactieraad liggen op het terrein van het stimuleren van kopij; het attenderen op literatuur en congressen; het bemiddelen bij recensies en algemene advisering. Wij menen een goede vorm gevonden te hebben voor een geregelde periodieke communicatie met de redactie.

Graag wil ik de leden van de redactieraad-nieuwe stijl van harte welkom heten. Wij zijn erg blij met hun bereidheid om hun ideeën en een deel van hun werkkraft ter beschikking van het tijdschrift te stellen.

Ook hier echter geen abrupte breuk met het verleden: gelukkig blijven Gadourek, Kuiper Hzn en Turksma, die van de oude redactieraad deel uitmaakten, ons ook in de nieuwe raad terzijde staan. Dit laatste geldt ook voor Niezing, die de laatste jaren als 'corresponderend lid' op de omslag vermeld stond. Bij al het positieve echter zeker geen zelfgenoegzaamheid. Hoewel ons veel verheugende geluiden bereiken over de kwaliteit van ons tijdschrift zijn wij geenszins onder de indruk van het niveau van de Nederlandse sociaal-wetenschappelijke tijdschriften, inclusief Mens en Maatschappij. De numeriek zo sterke Nederlandse sociologie bijv. is internationaal nauwelijks concurrerend. Het *moet* o.i. echter mogelijk zijn om in ons land een tijdschrift te maken dat de vergelijking met bijv. enkele Duitse en Amerikaanse tijdschriften kan doorstaan.

Met de wens dat een vruchtbare samenwerking tussen redactieraad en redactie zal bijdragen aan een kwalitatief steeds beter tijdschrift wil ik graag deze jaargang openen.

P. G. Swanborn